

**TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI HÀ NỘI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 523/2024/HC-PT

Ngày: 21/9/2024

V/v: “*Khiếu kiện quyết định hành
chính, hành vi hành chính trong lĩnh
vực quản lý đất đai*”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Vũ Đông

Các Thẩm phán:

Ông Ngô Tự Học

Ông Đặng Đình Lực.

- Thư ký phiên tòa: Bà Đặng Thị Xuân Thành, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội tham gia phiên tòa:
Ông Nguyễn Văn Tuyền, Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 21 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số 322/2024/HC-PT ngày 29 tháng 7 năm 2024 về việc “*Khiếu kiện quyết định hành chính, hành vi hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai*”, do có kháng cáo của người khởi kiện đối với Bản án hành chính sơ thẩm số 25/2024/HC-ST ngày 30 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 10095/2024/QĐ-PT ngày 04 tháng 9 năm 2024, giữa các đương sự:

*** Người khởi kiện:** Bà Cù Thị Nga, sinh năm 1969; địa chỉ: Thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang; có mặt.

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Phạm Thị Mên, sinh năm 1992; địa chỉ: Số 1705B Tòa nhà Sông Nhuệ, phường Kiến Hưng, quận Hà Đông, thành phố Hà Nội; có mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp: Luật sư Đỗ Ngọc Tuân - Công ty Luật TNHH Kiến Hưng, thuộc Đoàn luật sư thành phố Hà Nội; có mặt.

*** Người bị kiện:**

1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Giang.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Lê Ô Pích, chức vụ: Phó Chủ tịch; có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp: Ông Ngô Văn Xuyên, chức vụ: Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và môi trường tỉnh Bắc Giang và ông Nguyễn Văn Tuyền, chức vụ: Phó Chủ tịch UBND huyện Yên Thế; ông Xuyên và ông Tuyền đều có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

2. Chủ tịch UBND huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang và Ủy ban nhân dân huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Văn Tuyền, chức vụ: Phó Chủ tịch UBND huyện Yên Thế; có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp: Ông Huỳnh Anh Tú, chức vụ: Phó Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường; ông Nguyễn Ngọc Khôi, chức vụ: Phó Giám đốc Chi nhánh VPĐK đất huyện; ông Ninh Bảo Mạnh, viên chức Trung tâm PTQĐ & QLTTGTXDMT huyện và ông Đào Đức Hải, công chức địa chính xã Tân Sỏi; đều vắng mặt.

*** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Ủy ban nhân dân huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Văn Tuyền, chức vụ: Phó Chủ tịch UBND huyện Yên Thế; có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

*** Người khởi kiện bà Cù Thị Nga trình bày:** Thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12 nằm trên đường ĐT.292 tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang mà hiện nay bà đang quản lý, sử dụng có nguồn gốc là của bố mẹ bà từ năm 1946. Năm 2000, ông Nguyễn Văn Duyên là chồng bà được UBND huyện Yên Thế cấp GCNQSDĐ với tổng diện tích là 407m² (trong đó có 185m² đất ở, 72m² đất cây lâu năm và 150m² thuộc quy hoạch hành lang giao thông). Năm 2013 ông Duyên chết, bà làm thủ tục cấp đổi lại GCNQSDĐ.

Ngày 04/02/2013, bà được cấp GCNQSDĐ thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12, diện tích đất là 170m² đất ở.

Ngày 28/08/2013, bà được cấp GCNQSDĐ thửa đất số 55^a, tờ bản đồ số 12, diện tích đất là 87m² trong đó có 15m² đất ở; 72m² đất trồng cây lâu năm.

Sau khi bà làm thủ tục đề nghị hợp thửa và đăng ký biến động về quyền sử dụng đất đối với thửa đất nêu trên, ngày 02/01/2014, bà được cấp GCNQSDĐ thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12, diện tích đất là 257m² trong đó đất ở là 185m² đất ở; đất trồng cây lâu năm là 72m².

Mặc dù, diện tích đất mà gia đình bà đang quản lý, sử dụng là 407m² nhưng năm 2013, UBND huyện Yên Thế cấp GCNQSDĐ cho bà lại không ghi nhận 150m² đất thuộc quy hoạch hành lang giao thông mà chỉ ghi nhận 185m² đất ở, 72m² đất trồng cây lâu năm. Từ sau khi được cấp GCNQSDĐ gia đình bà vẫn tiếp tục quản lý, sử dụng đối với toàn bộ diện tích 407m² nêu trên.

Tháng 3/2022, UBND huyện Yên Thế thực hiện Dự án cải tạo, nâng cấp đường ĐT.292 đoạn từ cầu Bó Hạ đến thị trấn Phồn Xương qua địa bàn xã

Không đồng ý với hành vi này, ngày 08/04/2022 bà nộp đơn khiếu nại. Theo đó, gia đình bà bị UBND huyện Yên Thế lấy đi một phần diện tích đất là 49.5m² để thực hiện Dự án. Tuy nhiên, UBND huyện Yên Thế khi lấy đất làm đường đã không thực hiện đúng các quy định của pháp luật về đất đai đối với gia đình bà. Cụ thể: UBND huyện Yên Thế đã không có Quyết định thu hồi đất và không bồi thường, hỗ trợ về đất, tài sản trên đất khi thu hồi đất. Khiếu nại lần đầu đến Chủ tịch UBND huyện Yên Thế với nội dung: Khiếu nại hành vi hành chính của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế trong việc thu hồi đất, bồi thường về đất và tài sản trên đất khi thu hồi không đúng quy định của pháp luật.

Ngày 03/11/2022, bà nhận được Quyết định giải quyết khiếu nại lần đầu số 4534/QĐ-UBND của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế đề ngày 31/10/2022.

Không đồng ý với Quyết định này, ngày 19/11/2022 bà nộp đơn khiếu nại lần hai đến Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang.

Ngày 18/03/2023, bà nhận được Quyết định giải quyết khiếu nại lần hai số 370/QĐ-UBND của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang đề ngày 16/03/2023.

Không nhất trí với kết quả giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế và Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang, bà khởi kiện đến Tòa án đề nghị giải quyết:

- Hủy Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Hủy Quyết định số 370/QĐ-UBND, ngày 16/03/2023 về giải quyết khiếu nại lần 2 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang;

- Hủy Kết luận thanh tra số 263/KL-UBND, ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Buộc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ về đất và tài sản trên đất cho ông theo đúng quy định của pháp luật.

*** Người bị kiện là Chủ tịch UBND huyện Yên Thế và UBND huyện Yên Thế do ông Nguyễn Văn Tuyên là người đại diện theo ủy quyền đã trình bày:**

- + Về trình tự và thẩm quyền giải quyết vụ việc: Do bà Cù Thị Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế khiếu nại hành vi hành chính của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế về việc đã lấy đất của gia đình bà Nga để mở rộng đường tỉnh lộ 292 đi qua xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang nhưng chưa đền bù tiền cho bà Nga.

Ngày 31/10/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế có Quyết định số 4534/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, (lần đầu).

Như vậy, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế giải quyết khiếu nại tại Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 là đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục theo quy định Luật khiếu nại năm 2011; khoản 2, Điều 204 Luật đất đai năm 2013.

- + Về nội dung vụ việc: Thực hiện Quyết định số 2458/QĐ-UBND, ngày 10/12/2020 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang về việc phê duyệt Báo cáo nghiên

cứu khả thi Dự án: Cải tạo, nâng cấp ĐT.292, (đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương), huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang. UBND huyện Yên Thế xây dựng Kế hoạch số 36/KH-UBND, ngày 30/8/2021 về việc thu hồi đất, bồi thường GPMB để thực hiện Dự án: Cải tạo, nâng cấp ĐT.292, (đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương), huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang. Quá trình triển khai điều tra, khảo sát cụ thể như sau:

- Ngày 30/8/2021, UBND huyện Yên Thế có Thông báo số 14/TB-UBND về việc thu hồi đất để thực hiện Dự án cải tạo nâng cấp đường tỉnh 292 đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương.

- Ngày 12/01/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế có Thông báo số 4/TB-UBND về việc giải tỏa hành lang giao thông phục vụ thi công Dự án cải tạo nâng cấp đường tỉnh 292 đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương.

- Ngày 14/01/2022, UBND huyện Yên Thế có Kế hoạch số 6/KH-UBND đảm bảo an ninh trật tự trong việc thi công Dự án cải tạo nâng cấp đường tỉnh 292 đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương.

- Ngày 24/02/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế có Thông báo số 9/TB-UBND giải tỏa hành lang giao thông phục vụ thi công Dự án cải tạo nâng cấp đường tỉnh 292 đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương.

- Ngày 09/3/2022, UBND xã Tân Sỏi lập biên bản xác định diện tích thực tế thực hiện kế hoạch bảo vệ thi công đối với hộ bà Cù Thị Nga trong đó xác định diện tích bảo vệ thi công làm đường là 49,5m².

+ Kiểm tra hồ sơ, tài liệu có liên quan đến quyền sử dụng đất của hộ bà Cù Thị Nga, thôn Cầu, xã Tân Sỏi thấy:

- Hồ sơ cấp Giấy CNQSDĐ cho vợ chồng ông Nguyễn Văn Duyên, bà Cù Thị Nga năm 2000 gồm: Đơn xin đăng ký quyền sử dụng đất ngày 30/10/2000 đã ghi: Tờ bản đồ số 12, thửa 55; địa danh Dốc Đồn; diện tích 320m², (170m² đất ở; 150m² đất HLGT), được UBND xã Tân Sỏi ký xác nhận, đóng dấu ngày 10/11/2000, được UBND huyện Yên Thế cấp Giấy CNQSDĐ, ngày 18/12/2000 tại Quyết định số 510/QĐ-UB diện tích 320m², (170m² đất ở; 150m² đất HL).

Năm 2021, trong quá trình triển khai thực hiện một số Dự án mở rộng đường trên địa bàn huyện Yên Thế có một số hộ dân có ý kiến liên quan đến diện tích đất hành lang giao thông ghi trong GCN QSDĐ, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế đã thành lập Đoàn thanh tra. Dựa vào kết quả thanh tra của Đoàn thanh tra, ngày 14/12/2021 Chủ tịch UBND huyện Yên Thế ban hành Kết luận thanh tra 263/KL-UBND.

Việc Chủ tịch UBND huyện chỉ đạo thành lập Đoàn thanh tra, tiến hành thanh tra công tác cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của các hộ gia đình, cá nhân và ban hành Kết luận thanh tra được thực hiện theo đúng trình tự, thủ tục của Luật thanh tra năm 2010, Nghị định số 86/NĐ-CP, ngày 22/9/2011 của Chính phủ và Thông tư số 05/2014/TT- TTCP, ngày 16/10/2014 của Thanh tra Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động, quan hệ công tác của Đoàn thanh tra và trình tự, thủ tục tiến hành một cuộc thanh tra. Kết luận số 263/KL-UBND, ngày

14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế về công tác cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của các hộ gia đình, cá nhân được tiến hành đúng quy định của Luật thanh tra.

Trên cơ sở kết quả xác minh, ngày 31/10/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế ban hành Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 đối với khiếu nại của bà Cù Thị Nga trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế (lần đầu).

Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế là đúng quy định của pháp luật vì lý do: Diện tích đất 49,5m² bà Cù Thị Nga đang khiếu nại là đất HLGT, không đủ điều kiện để được cấp GCNQSDĐ, nên không đủ điều kiện để được bồi thường tiền theo quy định tại khoản 4, Điều 82 Luật đất đai; về tài sản được tạo lập trên đất HLGT là không đúng quy định, nên cũng không được bồi thường tiền theo quy định tại khoản 2, Điều 92 Luật đất đai.

Việc bà Cù Thị Nga đề nghị Toà án tuyên huỷ Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 và huỷ Kết luận số 263/KL-UBND, ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế là không có căn cứ pháp luật. Đề nghị Toà án: Bác đơn yêu cầu khởi kiện của bà Cù Thị Nga.

**** Người bị kiện là Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang do ông Lê Ô Pích - Phó Chủ tịch là người đại diện theo ủy quyền trình bày:***

+ Về trình tự và thẩm quyền giải quyết vụ việc:

Ngày 31/10/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế có Quyết định số 4534/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế (lần đầu). Không nhất trí, bà Cù Thị Nga có đơn khiếu nại gửi tới Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang. Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang đã giao Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Bắc Giang xác minh, đối thoại với công dân theo quy định; kết luận và đề xuất biện pháp giải quyết.

Ngày 16/3/2023, Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang đã có Quyết định số 370/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang, (lần hai).

Như vậy, Chủ tịch UBND tỉnh giải quyết khiếu nại tại Quyết định số 370/QĐ-UBND ngày 16/3/2023 là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 2, Điều 21; đúng trình tự, thủ tục theo quy định tại các Điều: 36, 37, 38, 39, 40 Luật Khiếu nại năm 2011; khoản 2, Điều 204 Luật Đất đai năm 2013.

+ Về nội dung vụ việc:

- Thực hiện Quyết định số 2458/QĐ-UBND, ngày 10/12/2020 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang về việc phê duyệt Báo cáo nghiên cứu khả thi Dự án: Cải tạo, nâng cấp đường tỉnh 292 (đoạn từ cầu Bó Hạ đến thị trấn Phồn Xương), huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang, (sau đây gọi tắt là Dự án); UBND huyện Yên Thế xây dựng Kế hoạch số 36/KH-UBND, ngày 30/8/2021 về việc thu hồi đất, bồi thường GPMB để thực hiện Dự án.

- Ngày 21/03/2022, UBND xã Tân Sỏi lập biên bản xác định diện tích thực tế thực hiện kế hoạch bảo vệ thi công đối với hộ bà Nga, trong đó xác định diện tích bảo vệ thi công làm đường là 49,5m² đất.

Không nhất trí, bà Nga có đơn khiếu nại hành vi hành chính của UBND huyện Yên Thế, vì: Khi thực hiện Dự án, UBND huyện Yên Thế đã không có quyết định thu hồi đất, phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ đối với diện tích gia đình ông đang sử dụng.

Chủ tịch UBND huyện Yên Thế đã thành lập Tổ xác minh, tham mưu, đề xuất biện pháp giải quyết khiếu nại của bà Nga.

Trên cơ sở báo cáo xác minh, đề xuất của Tổ xác minh; ngày 31/10/2022, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế có Quyết định số 4534/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của bà Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế (lần đầu) trong đó có nội dung: “Giữ nguyên hành vi hành chính của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế chỉ đạo các các quan chuyên môn, UBND xã Tân Sỏi trong việc thực hiện bảo vệ thi công làm đường vào 49,5m² đất HLGTT tại thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12 hộ bà Nga được cấp Giấy CNQSDĐ năm 2000 để mở rộng đường tỉnh 292”.

Không nhất trí, bà Nga có đơn khiếu nại gửi Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang.

+ Về nội dung: Qua xác minh thấy như sau:

Thửa đất hộ bà Nga đang sử dụng có nguồn gốc do bố mẹ chồng bà Nga khai phá, sử dụng làm đất ở sau đó cho vợ chồng bà Nga; năm 2000, UBND huyện Yên Thế cấp Giấy CNQSDĐ cho ông Nguyễn Văn Duyên, (chồng bà Nga là chủ hộ) với diện tích 407m² (trong đó: 185m² đất ở - lâu dài, 72m² đất CLN - lâu dài, 150m² đất HLGTT - tạm giao); năm 2013, ông Duyên chết, bà Nga làm thủ tục cấp đổi lại Giấy CNQSDĐ với diện tích 257m² (trong đó 185m² đất ở - lâu dài, 72m² CLN - năm 2043), không cấp phần diện tích đất HLGTT vào trong Giấy CNQSDĐ năm 2013.

Năm 2021, khi Nhà nước thực hiện nâng cấp, mở rộng đường tỉnh 292 có sử dụng diện tích 49,5m² đất và tài sản trên đất là sân bê tông, không được bồi thường, hỗ trợ.

Diện tích đất 49,5m² UBND huyện Yên Thế lấy làm đường thuộc đất HLGTT, không đủ điều kiện để được cấp Giấy CNQSDĐ, nên không đủ điều kiện để được bồi thường theo quy định tại khoản 4, Điều 82 Luật đất đai. Về tài sản được tạo lập trên đất HLGTT là không đúng quy định, nên bà Nga không được bồi thường tiền theo quy định tại khoản 2, Điều 92 Luật đất đai. Khiếu nại của bà Nga là khiếu nại sai.

Việc bà Cù Thị Nga đề nghị bồi thường đối với 49,5m² đất HLGTT với giá là đất ở và đề nghị bồi thường tài sản là cây trồng trên đất HLGTT là không có cơ sở giải quyết.

Giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế tại Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 đối với khiếu nại của bà Cù Thị Nga là đúng quy định của pháp luật. Mặc dù quyết định giải quyết chưa viện dẫn đầy đủ điều khoản cụ thể theo quy định tại điểm e, khoản 2, Điều 31 Luật khiếu nại năm 2011, nhưng không làm thay đổi bản chất nội dung giải quyết vụ việc.

Việc Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang ban hành Quyết định số 370/QĐ-UBND, ngày 16/3/2023 là căn cứ vào hồ sơ tài liệu thu thập được và căn cứ vào các quy định của pháp luật gồm: Khoản 4, Điều 82; khoản 2, Điều 92; Điều 204 Luật đất đai năm 2013; Điều 21, điểm e, khoản 2, Điều 31 Luật khiếu nại năm 2011, Chủ tịch UBND tỉnh ban hành quyết định giải quyết khiếu nại với nội dung: Thống nhất với giải quyết của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế tại Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, (lần đầu).

+ Quan điểm của người bị khởi kiện là Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang: Quyết định số 370/QĐ-UBND, ngày 16/3/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga, trú tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi, huyện Yên Thế, (lần hai) là đúng quy định của pháp luật về khiếu nại, đất đai và các quy định khác có liên quan. Việc bà Cù Thị Nga đề nghị Tòa án tuyên hủy Quyết định số 370/QĐ-UBND, ngày 16/3/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh là không có căn cứ pháp luật. Đề nghị Tòa án Nhân dân tỉnh Bắc Giang: Bác đơn yêu cầu khởi kiện của bà Cù Thị Nga.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 25/2024/HC-ST ngày 30 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang đã quyết định: Căn cứ khoản 1, Điều 30, các khoản 3, 4 Điều 32, Điều 116, Điều 193, Điều 204, Điều 205, Điều 206, khoản 1, Điều 348 của Luật tổ tụng hành chính; khoản 2, Điều 24; khoản 2, Điều 36 Luật đất đai năm 1993; khoản 1, Điều 75; khoản 2, Điều 82; khoản 3, Điều 157 Luật đất đai năm 2013; Điều 26, Điều 27, Điều 28; Điều 36; các khoản 1, 4 Điều 37; khoản 3, Điều 38; Điều 39 Luật thanh tra năm 2010; Điều 32 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án xử: Bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Cù Thị Nga về việc đề nghị Tòa án giải quyết:

- Hủy Quyết định số 4534/QĐ-UBND ngày 31/10/2022 về giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Hủy Quyết định số 370/QĐ-UBND ngày 16/3/2023 về giải quyết khiếu nại lần 2 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang;

- Hủy kết luận thanh tra số 263/KL-UBND ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Buộc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ về đất và tài sản trên đất theo đúng quy định của pháp luật về đất đai.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Ngày 12/6/2024, người khởi kiện bà Cù Thị Nga có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm,

Người khởi kiện và người đại diện theo ủy quyền đều thống nhất trình bày: Thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12 nằm trên đường ĐT.292 tại thôn Cầu, xã Tân Sỏi,

huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang mà hiện nay bà đang quản lý, sử dụng có nguồn gốc là của bố mẹ chồng bà sử dụng từ năm 1946 để lại cho gia đình bà. Năm 2000, ông Nguyễn Văn Duyên là chồng bà được UBND huyện Yên Thế cấp GCNQSDĐ với tổng diện tích là 407m² (trong đó có 185m² đất ở, 72m² đất cây lâu năm và 150m² thuộc hành lang giao thông). Năm 2013 ông Duyên chết, bà làm thủ tục cấp đổi lại GCNQSDĐ.

Sau khi bà làm thủ tục đề nghị hợp thửa và đăng ký biến động về quyền sử dụng đất đối với thửa đất nêu trên, ngày 02/01/2014, bà được cấp GCNQSDĐ thửa đất số 55, tờ bản đồ số 12, diện tích đất là 257m² trong đó đất ở là 185m² đất ở; đất trồng cây lâu năm là 72m². Thực tế, diện tích đất mà gia đình bà đang quản lý, sử dụng vẫn là 407m² nhưng năm 2013, UBND huyện Yên Thế cấp lại GCNQSDĐ cho gia đình bà lại không ghi nhận 150m² đất thuộc quy hoạch hành lang giao thông mà chỉ ghi nhận 185m² đất ở, 72m² đất trồng cây lâu năm là không đúng.

Tháng 3/2022, UBND huyện Yên Thế thực hiện Dự án cải tạo, nâng cấp đường ĐT.292 đoạn từ cầu Bó Hạ đến thị trấn Phồn Xương qua địa bàn xã đã giải tỏa phần diện tích đất là 49.5m² để thực hiện Dự án đã không thực hiện đúng các quy định của pháp luật về đất đai đối với gia đình bà; đã không có Quyết định thu hồi đất và không bồi thường, hỗ trợ về đất, tài sản trên đất khi thu hồi đất là trái pháp luật. Tại các quyết định giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế và lần hai của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang đã không chấp nhận là không đúng quy định. Tại bản án sơ thẩm đã bác yêu cầu khởi kiện của bà là không xem xét đảm bảo quyền lợi của gia đình bà. Nay bà kháng cáo yêu cầu:

- Hủy Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Hủy Quyết định số 370/QĐ-UBND, ngày 16/03/2023 về giải quyết khiếu nại lần 2 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang;

- Hủy Kết luận thanh tra số 263/KL-UBND, ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế;

- Buộc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ về đất và tài sản trên đất cho bà theo đúng quy định của pháp luật.

Luật sư bảo vệ quyền lợi cho bà Nga nêu quan điểm: Đất của gia đình bà Nga do bố mẹ chồng bà Nga sử dụng từ trước khi có Luật Đất đai năm 1987; năm 2000 ông Duyên là chồng bà Nga đã được cấp giấy chứng nhận QSD đất toàn bộ 407 m² thể hiện cả phần đất hành lang. Khi đó đường chạy qua trước thửa đất này chỉ là đường đi không có hành lang giao thông, trên đất gia đình bà Nga đã trồng 02 cây nhãn có tuổi đời trên 100 năm nhưng không được đền bù đất cũng như cây cối. Đối với Đường 292 chạy qua địa bàn xã Tân Sỏi qua thửa đất của gia đình bà Nga là đường tỉnh lộ; theo Tiêu chuẩn Việt Nam số 4054 đối với đường bộ thì có bề rộng mặt đường là 3,5m; lề đường rộng 1,25m (tổng cộng 6m); vấn đề này Luật sư đã nêu nhưng không được ghi nhận, làm rõ tại bản án sơ thẩm. Từ năm 1982 mới có Nghị định 203/HĐBT quy định thì Đường 292 là đường cấp VI , theo quy định thì hành lang là 10m, sau đó rút xuống còn 5m; năm 2013 thì quy

định hành lang đường này chỉ là 04m. Vì vậy, việc năm 2014 UBND huyện Yên Thế cấp lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho gia đình bà Nga nhưng không cấp phần diện tích 150m² đất trước đây đã cấp và theo quy định về hành lang giao thông chỉ là 4m để ghi nhận trong giấy chứng nhận cho bà Nga là vi phạm quy định về hành lang giao thông năm 2013. Đề nghị xem xét thêm cả việc hủy giấy chứng nhận đã cấp không đúng này cùng với các quyết định giải quyết khiếu nại đang bị bà Nga khởi kiện.

Người bị kiện và người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người bị kiện đều có đơn đề nghị xét xử vắng mặt; giữ nguyên ý kiến đã trình bày tại cấp sơ thẩm, thống nhất với ý kiến của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang, đề nghị HĐXX phúc thẩm bác kháng cáo của người khởi kiện, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

Về tổ tụng quá trình giải quyết vụ án từ khi thụ lý đến phiên tòa, Thẩm phán - Chủ tọa, Hội đồng xét xử, Thư ký phiên tòa đã thực hiện đúng các quy định của Luật Tổ tụng hành chính; những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng, đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng của mình. Đơn kháng cáo của người khởi kiện hợp lệ nên được chấp nhận xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

Về quan điểm giải quyết vụ án, sau khi phân tích nội dung vụ án, các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, nội dung kháng cáo nhận thấy bản án sơ thẩm không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Cù Thị Nga là có căn cứ. Tại quá trình xét xử phúc thẩm người kháng cáo không cung cấp tài liệu mới làm thay đổi bản chất của vụ án. Do đó không có căn cứ chấp nhận kháng cáo của **bà Cù Thị Nga**. Đề nghị Hội đồng xét xử: Căn cứ khoản 1 Điều 241 Luật Tổ tụng hành chính, giữ nguyên Bản án hành chính sơ thẩm số 25/2024/HC-ST ngày 30 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang.

Về án phí: Bà Cù Thị Nga phải chịu án phí hành chính phúc thẩm theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Đơn kháng cáo của **người khởi kiện bà Cù Thị Nga** được nộp trong thời hạn quy định của pháp luật nên đủ điều kiện để xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

[1.2] Về việc xét xử vắng mặt đương sự: Tòa án đã thực hiện việc triệu tập hợp lệ đối với các đương sự. Tại phiên tòa, người bị kiện, người có quyền lợi liên quan đã có văn bản xin vắng mặt, một số người tham gia tố tụng khác vắng mặt không có lý do nhưng đã được Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ hai. Do đó, Hội đồng xét xử vẫn tiến hành xét xử vắng mặt những người này theo quy định tại điểm b, khoản 2 và khoản 4, Điều 225 Luật Tổ tụng hành chính 2015.

[1.3] Về đối tượng khởi kiện, thời hiệu và thẩm quyền giải quyết vụ án hành chính, xác định tư cách người tham gia tố tụng đều đã được Tòa án cấp sơ thẩm xác định đúng và đầy đủ; về trình tự, thẩm quyền ban hành các quyết định hành chính bị khởi kiện cũng đã được xác định nay nội dung này không có kháng cáo nên không xét.

[2] Về nội dung: Xét kháng cáo của người khởi kiện bà Cù Thị Nga, Hội đồng xét xử thấy:

[2.1] Xét yêu cầu kháng cáo của người khởi kiện bà Cù Thị Nga đề nghị hủy Quyết định hành chính là: Kết luận thanh tra số 263/KL-UBND, ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế, Hội đồng xét xử thấy:

Tại bản án sơ thẩm đã xét về tính hợp pháp và tính có căn cứ của Quyết định hành chính. Cụ thể:

- Xét tính hợp pháp và tính có căn cứ của Quyết định hành chính:

Thực hiện Quyết định số 2458/QĐ-UBND, ngày 10/12/2020 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang về việc phê duyệt Báo cáo nghiên cứu khả thi Dự án: Cải tạo, nâng cấp ĐT.292, (đoạn từ cầu Bồ Hạ đến thị trấn Phồn Xương), huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang, UBND huyện Yên Thế xây dựng Kế hoạch số 36/KH-UBND, ngày 30/8/2021 về việc thu hồi đất, bồi thường GPMB để thực hiện Dự án nêu trên. Ngày 07/10/2021, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế ban hành Quyết định số 7441/QĐ-UBND về việc thanh tra công tác cấp GCNQSDĐ của các hộ gia đình cá nhân liên quan đến Dự án Cải tạo, nâng cấp ĐT.292.

Căn cứ vào việc kê khai và cấp Giấy CNQSDĐ của gia đình bà Nga năm 2000 có ghi cả đất HLGTT vào hồ sơ cấp Giấy CNQSDĐ là không đúng đối tượng theo quy định tại tiết 3, điểm 1.3, mục I, phần I của Thông tư số 346/1998/TT-TCCĐ, ngày 16/3/1998 của Tổng cục địa chính về Hướng dẫn thủ tục đăng ký đất đai, lập hồ sơ địa chính và cấp giấy CNQSDĐ; các Điều: 7, 8, 9, 10, 11, 12 của Chương II, Bản quy định kèm theo Quyết định số 110/1998/QĐ-UB, ngày 11/8/1998 của UBND tỉnh Bắc Giang Ban hành quy định kê khai, đăng ký và cấp Giấy CNQSDĐ trên địa bàn tỉnh Bắc Giang.

Năm 2000, UBND huyện Yên Thế cấp Giấy CNQSDĐ cho các hộ gia đình sử dụng đất hai bên đường tỉnh 292, cấp cả đất HLGTT và ghi thời hạn sử dụng: Lâu dài hoặc tạm giao là không đúng quy định của Nghị định số 203/HĐBT, ngày 21/12/1982 của Hội đồng Bộ trưởng về việc thực hiện giải toả hành lang giao thông, (trong đó có phần đất của hộ gia đình bà Nga).

Việc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế chỉ đạo thành lập Đoàn thanh tra, tiến hành thanh tra công tác cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của các hộ gia đình, cá nhân là đúng thẩm quyền và thực hiện theo đúng trình tự, thủ tục của Điều 26, Điều 27, Điều 28, Điều 36, khoản 1 và khoản 4, Điều 37, khoản 3, Điều 38; Điều 39 Luật thanh tra năm 2010; Nghị định số 86/NĐ-CP, ngày 22/9/2011 của Chính phủ và Thông tư số 05/2014/TT-TTCP, ngày 16/10/2014 của Thanh tra Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động, quan hệ công tác của Đoàn thanh tra và trình tự, thủ tục tiến hành một cuộc thanh tra.

Đây chỉ là văn bản nội bộ điều hành chuyên môn trong UBND huyện Yên Thế không phải là quyết định hành chính nên không là đối tượng khởi kiện. Do đó, tại bản án sơ thẩm đã kết luận việc bà Nga yêu cầu Tòa án hủy Quyết định hành chính là: Kết luận thanh tra số 263/KL-UBND, ngày 14/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế là chưa phù hợp. Tuy nhiên nội dung của kết luận này có liên quan đến các quyết định bị khiếu nại nên không cần hủy phần này của bản án sơ thẩm, Tòa án cấp sơ thẩm cần rút kinh nghiệm.

[2.2] Xét kháng cáo của bà Cù Thị Nga đề nghị hủy Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế, Hội đồng xét xử xét thấy:

Tại bản án sơ thẩm đã xét về tính hợp pháp và tính có căn cứ của Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về giải quyết khiếu nại lần đầu của Chủ tịch UBND huyện Yên Thế:

- Về thẩm quyền ban hành Quyết định: Căn cứ khoản 1, Điều 18 của Luật khiếu nại năm 2011, Chủ tịch UBND huyện Yên Thế, Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang ban hành Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 là đúng thẩm quyền.

- Về thời hạn ban hành Quyết định: Chủ tịch UBND huyện Yên Thế đã ban hành Quyết định nêu trên là đảm bảo về thời hạn giải quyết khiếu nại theo quy định tại Điều 28 Luật khiếu nại năm 2011.

- Về nội dung của Quyết định: Căn cứ khoản 1, Điều 75, các khoản 2, 4, Điều 82 Luật đất đai 2013 thì phần diện tích 49,5m² phần đất thuộc hành lang giao thông không đủ điều kiện được bồi thường tiền khi UBND huyện Yên Thế thu hồi đất để thực hiện Dự án. Do vậy UBND huyện Yên Thế không lập phương án thu hồi đất, không bồi thường tiền cho bà Nga đối với phần diện tích 49,5m² đất hành lang giao thông là đúng quy định của pháp luật. Về các tài sản được bà Nga tạo lập trên đất HLGTT là không đúng quy định, nên bà Nga không được bồi thường tiền là đúng theo quy định tại khoản 2, Điều 92 của Luật đất đai.

Khiếu nại của bà Cù Thị Nga là khiếu nại sai. Việc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế ban hành Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về việc giải quyết khiếu nại của bà Cù Thị Nga là đúng quy định của pháp luật. Mặc dù quyết định giải quyết chưa viện dẫn đầy đủ điều khoản cụ thể theo quy định tại điểm e, khoản 2, Điều 31 Luật Khiếu nại năm 2011. Tuy nhiên, nội dung này không làm thay đổi bản chất nội dung giải quyết vụ việc.

Như vậy yêu cầu khởi kiện của bà Nga đề nghị hủy Quyết định nêu trên là không có căn cứ pháp luật.

[2.3] Xét kháng cáo của bà Nga đề nghị hủy Quyết định số 370/QĐ-UBND ngày 16/3/2023 về giải quyết khiếu nại lần 2 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang, Hội đồng xét xử xét thấy:

Về tính hợp pháp và tính có căn cứ của Quyết định nêu trên:

- Về thẩm quyền ban hành Quyết định: Căn cứ khoản 2, Điều 21 của Luật khiếu nại năm 2011, Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang ban hành Quyết định số 370/QĐ-UBND ngày 16/3/2023 về việc giải quyết khiếu nại lần 2 đối với bà Nga là đúng thẩm quyền.

- Về thời hạn ban hành Quyết định: Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang ban hành Quyết định nêu trên là đảm bảo về thời hạn giải quyết khiếu nại theo quy định tại Điều 37 Luật khiếu nại năm 2011.

- Về nội dung của Quyết định: Theo sự đánh giá phân tích ở phần trên, theo khoản 1, Điều 75 và khoản 2, Điều 82 Luật đất đai 2013 thì diện tích 49,5m² phần đất thuộc hành lang giao thông không đủ điều kiện được bồi thường tiền khi UBND huyện Yên Thế thu hồi đất để thực hiện Dự án. Do vậy UBND huyện Yên Thế không lập phương án thu hồi đất, không bồi thường tiền cho bà Nga đối với phần diện tích 49,5m² đất hành lang giao thông và các tài sản trên đất là đúng quy định của pháp luật.

Do vậy, Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang ban hành Quyết định số 4534/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 về việc giải quyết khiếu nại lần 2 đối với bà Nga là đúng quy định của pháp luật.

Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nga về nội dung này là có căn cứ pháp luật.

[2.4] Xét kháng cáo của bà Nga về nội dung: Buộc Chủ tịch UBND huyện Yên Thế thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ về đất và tài sản trên đất của bà Cù Thị Nga.

Từ những lập luận trên, căn cứ khoản 3, Điều 157 của Luật đất đai năm 2013; điểm a, khoản 4, Điều 56 Nghị định 43/2014/NĐ-CP, ngày 15/5/2014 của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Luật đất đai. Hội đồng xét xử xét thấy, việc thu hồi đất và phê duyệt phương án bồi thường giải phóng mặt bằng của UBND huyện Yên Thế đối với 49,5m² đất hành lang giao thông thu hồi từ diện tích đất của gia đình bà Cù Thị Nga đã được tiến hành đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục và có căn cứ pháp luật. Hơn nữa, việc bà Nga khởi kiện yêu cầu Chủ tịch UBND huyện Yên Thế thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ về đất và tài sản trên đất cho bà Nga là không đúng đối tượng vì theo quy định của Luật đất đai năm 2013 thì Chủ tịch UBND huyện Yên Thế không có thẩm quyền thu hồi đất và phê duyệt phương án bồi thường giải phóng mặt bằng. Do đó Tòa án cấp sơ thẩm đã bác toàn bộ nội dung khởi kiện của bà Nga là có căn cứ.

Tại cấp phúc thẩm, không có thêm tài liệu gì mới nên Hội đồng xét xử phúc thẩm thấy không có căn cứ chấp nhận kháng cáo của bà Cù Thị Nga.

Quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên được chấp nhận.

[4] Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận nên bà Cù Thị Nga phải chịu án phí hành chính phúc thẩm theo quy định.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 241 Luật Tổ tụng hành chính; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, xử:

1. Bác kháng cáo của người khởi kiện bà Cù Thị Nga.
2. Giữ nguyên Bản án hành chính sơ thẩm số 25/2024/HC-ST ngày 30 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang.
3. Về án phí: Bà Cù Thị Nga phải chịu số tiền 300.000 đồng tiền án phí hành chính phúc thẩm. Được đối trừ số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp tại Biên lai số 0001355 ngày 28 tháng 6 năm 2024 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Bắc Giang (đã nộp đủ).
4. Các quyết định khác của bản án hành chính sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- VKSNDCC tại Hà Nội;
- TAND tỉnh Bắc Giang;
- VKSND tỉnh Bắc Giang;
- Cục THADS tỉnh Bắc Giang;
- Các đương sự (theo đ/c);
- Lưu hồ sơ vụ án, HCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Vũ Đông

CÁC THẨM PHÁN

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Đặng Đình Lực

Ngô Tự Học

Nguyễn Vũ Đông